

Markten in Beweging

8 juni 2018 | Afgesloten om 16.00 uur

Nagelbijten om G7 en ECB

Of er iets concreets besloten wordt is de vraag, maar de aanstaande G7 en ECB vergaderingen hebben potentieel veel impact op de wereldeconomie.

Deze week werd getekend door een verrassende speech van de ECB hoofdeconoom Peter Praet. Praet is over het algemeen iemand die het monetair beleid vrij ruim wil houden. Deze week zei hij echter dat de onderliggende kracht van de economie hem vertrouwen geeft dat het inflatiedoel bereikt wordt. Ook zei hij dat de grotere krapte op de arbeidsmarkt in sterkere loongroei zal resulteren. Als Praet dit een week voor een ECB vergadering zegt, dan wordt dat door de markten als een duidelijk signaal gezien dat er wat op stapel staat. Of het besluit over QE volgende week al valt of dat er slechts een duidelijke hint gegeven wordt naar het vervolg van het programma is de vraag, maar het wordt opletten op donderdag.

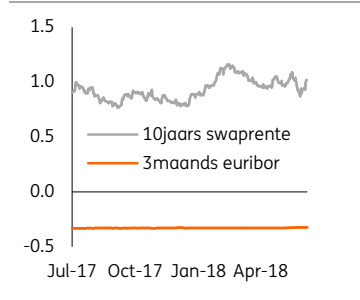
Praet heeft gelijk dat het met de loonontwikkeling de goede kant op gaat. De groei in caolonen steeg in de Eurozone in het eerste kwartaal van 1,6% naar 1,9%, hetgeen echter nog steeds beduidend onder het langetermijngemiddelde van 2,4% ligt. Praet's vertrouwen in de onderliggende kracht van de economie kan verrassend genoemd worden gezien de grotere onzekerheid omtrent de Europese economische groei. Detailhandelsverkoop stegen in april met slechts 0,1%, minder dan verwacht en de Duitse industrie liet tegenvallende cijfers noteren over april. De productie daalde met 1% maand-op-maand. De exporten daalden ook nog eens met 0,3%.

De dalende exporten zijn een teken aan de wand voor de komende periode, gegeven de onrust over een handelsoorlog. Dit wordt komend weekend bij de G7 wederom besproken, hetgeen een top wordt als een kerstdiner van een gebrouilleerde familie. Donald Trump ligt slecht bij de andere deelnemers ligt vanwege handelsconflicten. Verder wordt er vanuit de Europese leiders met argusogen naar de Italiaanse premier Conte gekeken. Zeker omtrent handel zal dit een belangrijke meeting zijn waar financiële markten op letten. Waar de-escalatie het beste voor de wereldeconomie is, lijkt het er aan de vooravond van de meeting niet op dat dit bereikt gaat worden. Dit zou een stevige wissel kunnen trekken op de wereldeconomie.

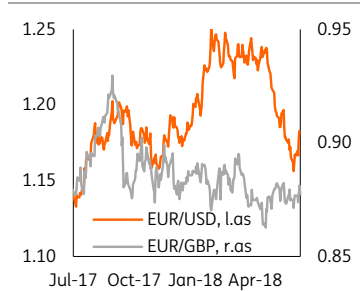
Ook de ontmoeting tussen de nieuwe Italiaanse premier Giuseppe Conte en Duitse bondskanselier Angela Merkel zal een interessante worden. Conte gaf deze week zijn eerste speech als premier en prompt liep de spread tussen de Italiaanse en Duitse tienjaarsrente op met 25 basispunten. Markten maken zich dus wederom meer zorgen om Italië. Conte zei onderhandelingen met Brussel met vertrouwen tegemoet te zien met betrekking tot de "radicale veranderingen" die zijn regering wil doorvoeren. Verwacht wordt dat dit een stevige botsing met Europa zal opleveren aangezien de Italiaanse begrotingsplannen hoogstwaarschijnlijk de Europese normen zullen overschrijden. De relatie met Duitsland zal voor de komende periode hoe dan ook zeer belangrijk worden, ook met betrekking tot Europese hervormingen.

Bert Colijn

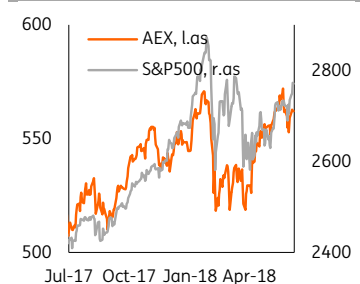
Geld- en kapitaalmarktrente

Wisselkoersen

Aandelenmarkten

Bron: Macrobond

Volg ons op Twitter

[INGnl_Economie](#)

Bert Colijn

Senior Econoom
Amsterdam 06-30 656 223
Bert.Colijn@ing.com

Tim Hendriks

Macro-econoom
Amsterdam 06-236 976 42
Tim.Hendriks@ing.com

Rico Luman

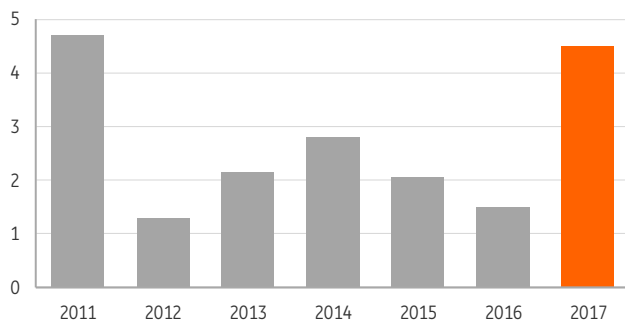
Senior Econoom
Amsterdam 06- 836 489 54
Rico.Luman@ing.com

Focus: Te land, ter zee en in de lucht: Vooral meer handel over zee

Focus: Te land, ter zee en in de lucht: Vooral meer handel over zee

Sterkste groei wereldhandel in zes jaar

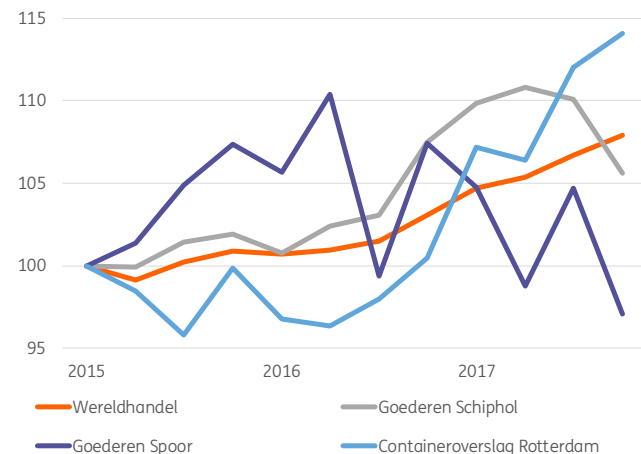
Volumegroei wereldgoederenhandel (%)

Bron: CPB, bewerking ING Economisch Bureau

Haven Rotterdam profiteerde het meest van groeiende wereldhandel

Wereldgoederenhandel, containeroverslag Rotterdamse haven, goederenvervoer Schiphol, goederenvervoer spoor (volume-indices, 2015=100, seizoensgecorrigeerd)

Bronnen: CPB, CBS, Port of Rotterdam, bewerking ING Economisch Bureau

De afgelopen maanden zijn de spanningen rond vrijhandel steeds hoger opgelopen. Na de Amerikaanse importheffingen op staal en aluminium heeft een aantal landen tegenmaatregelen aangekondigd. Er dreigt een [handelsoorlog](#) waarin landen elkaar steeds opnieuw straffen met nieuwe heffingen. Dit kan gevolgen hebben voor de [wereldhandel](#) en dat terwijl we net zo'n goed jaar achter de rug hebben. Na een aantal zwakkere jaren groeide de wereldhandel in 2017 met 4,5%, de sterkste groei in zes jaar tijd.

In Nederland wist de Rotterdamse haven te profiteren van de aantrekkende wereldhandel. In 2014 en 2015 kwamen de grenzen van de containercapaciteit in zicht en was er sterke concurrentie van de Antwerpse haven waardoor het lastig was om meer containers te verwerken. Toen halverwege 2016 de nieuwe terminals op de tweede Maasvlakte van start gingen kwam er weer ruimte om te groeien. De combinatie van groeiende handel en nieuwe terminals zorgde ervoor dat de haven van Rotterdam in 2017 12% meer aan containers heeft overgeslagen. In de eerste helft van dit jaar zet de groei in lager tempo door.

Het vervoer van luchtvracht via Schiphol groeide sterk in 2016, maar profiteert sinds het winterseizoen van 2017 minder. Door het maximum aantal vliegbewegingen van 500.000 is de ruimte voor vrachtluchten ingeperkt, waardoor een deel moest uitwijken naar andere vliegvelden in Europa. De grens geldt ten minste tot 2020, waardoor het de komende jaren moeilijk wordt om via Schiphol verder te groeien. Wel kan er met een efficiëntieslag nog meer vracht worden vervoerd in het bagageruim van passagiersvliegtuigen. Het goederenvervoer over het spoor liep in Nederland vorig jaar zelfs terug. Door de afbouw van de kolencentrales werden er veel minder kolen over het spoor vervoerd.

Voor 2018 en 2019 verwachten wij dat de wereldhandel (zonder verdere escalatie van het handelsconflict) met respectievelijk 3,7% en 3,2% zal groeien. Met de groeibeperking op Schiphol, zal de handelsgroei in Nederland vooral over het water merkbaar moeten zijn.

Rico Luman & Tim Hendriks

Rente- en valutavooruitzichten

	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019
3-maands rentes	%						
Eurozone	-0.33	-0.33	-0.33	-0.33	-0.33	-0.33	-0.25
VS	1.33	1.56	2.30	2.35	2.65	2.85	3.05
VK	0.35	0.52	0.60	0.70	0.80	0.80	0.85
10-jaars rentes							
Duitsland	0.45	0.42	0.50	0.50	0.60	0.70	0.85
VS	2.30	2.40	2.30	3.20	3.40	3.30	3.20
VK	1.35	1.20	1.45	1.40	1.60	1.70	1.90
Wisselkoersen	Aantal vreemde valuta per 1 euro						
EUR/USD	1.20	1.20	1.25	1.17	1.20	1.23	1.25
EUR/JPY	132	136	134	126	126	129	129
EUR/GBP	0.94	0.89	0.88	0.88	0.88	0.86	0.83

Noot: kwartaalultimo's tenzij anders aangegeven. Voorspelling ING d.d. 8 juni 2018.

Disclaimer

Copyright 2018 ING Bank N.V.

Alle rechten zijn uitdrukkelijk voorbehouden.

Deze publicatie is opgesteld door de 'Economic and Financial Analysis Division' van ING Bank N.V. ("ING") en slechts bedoeld ter informatie van haar cliënten. Deze publicatie is geen beleggingsaanbeveling noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. Deze publicatie is louter informatief en mag niet worden beschouwd als advies in welke vorm dan ook. ING betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijke zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van de publicatie de informatie waarop zij haar visie in deze publicatie heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. ING noch één of meer van haar directeuren of werknemers aanvaardt enige aansprakelijkheid voor enig direct of indirect verlies of schade voortkomend uit het gebruik van (de inhoud van) deze publicatie alsmede voor druk- en zetfouten in deze publicatie. De informatie in deze publicatie geeft de persoonlijke mening weer van de Analist(en) en geen enkel deel van de beloning van de Analist(en) was, is, of zal direct of indirect gerelateerd zijn aan het opnemen van specifieke aanbevelingen of meningen in dit rapport. De analisten die aan deze publicatie hebben bijgedragen voldoen allen aan de vereisten zoals gesteld door hun nationale toezichthouders aan de uitoefening van hun vak. De informatie in deze publicatie kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging.

ING noch één of meer van haar directeuren of werknemers aanvaardt enige aansprakelijkheid voor enig direct of indirect verlies of schade voortkomend uit het gebruik van (de inhoud van) deze publicatie alsmede voor druk- en zetfouten in deze publicatie. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Niets in deze publicatie mag worden gereproduceerd, verspreid of gepubliceerd door wie dan ook voor welke reden dan ook zonder de voorafgaande uitdrukkelijke toestemming van de ING. Alle rechten zijn voorbehouden. ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, houdt kantoor aan Bijlmerplein 888, 1102 MG te Amsterdam, Nederland en is onder nummer 33031431 ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel. In Nederland is ING Bank N.V. geregistreerd bij en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. Voor nadere informatie omtrent ING policy zie <https://research.ing.com/>.